

Подаци о кандидату:

Невене Лазаревић, број индекса 05/16 СЛ, студент специјалистичких студија – смер ликовно васпитање

Датум одбране, место и назив завршног - специјалистичког рада:

септембар, 2018. год. Шабац

ОД СПОНТАНИХ ДЕЧЈИХ ИГАРА ДО ОСМИШЉЕНИХ ЛИКОВНИХ АКТИВНОСТИ

Научна област из које је звање стечено:

Струковни васпитач

Структура завршног – специјалистичког рада:

Завршни – специјалистички рад има 75 страна и подељен је на седам поглавља. Прво поглавље јесте увод који се односи на игру, друго се односи на објашњење игре у историјском смислу, затим на облике и врсте дечјих игара, треће део на дечје ликовно стваралаштво у коме је говорила о развоју креативности, о спонтаном дечјем ликовном изразу, методама ликовног васпитања и задацима ликовног васпитања на предшколском узрасту. У четвртом делу је дала опис дневног ритма и распореда образовно – васпитног рада у вртићу, у коме је објаснила елементе ритма и распореда рада, затим припреме и организације усмерене ликовне активности и однос између спонтане игре и усмерених ликовних активности. У петом делу је описала тематику појединих активности које доприносе подстицању дечјег ликовног стваралаштва у осмишљеним активностима. У оквиру овог дела описала је ликовну активност у којој спонтана дечја игра прераста у усмерену ликовну. Шести део јесте студијски пројекат истраживања у коме је описала проблем, предмет, циљ истраживања, затим задатке, хипотезе, методе, технике и инструменте истраживања, као и организацију и ток истраживања. Резултати истраживања су седми део овог завршног специјалистичког рада и закључак је саставни део овог рада. Последњи део се односи на списак литературе и на прилоге. Завршни специјалистички рад садржи 19 црно-белих репродукција, четири табеле и четири дијаграма као и анкетни упитник. Садржај рада је следећи:

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ЗАВРШНОГ – СПЕЦИЈАЛИСТИЧКОГ РАДА:

У уводном делу кандидаткиња је истакла чињеницу како да одрасли, а ово питање се односи и на родитеље, васпитаче и друге педагошке раднике, који могу да подстичу и развијају креативност и дечје облике изражавања као важне компоненте дечје личности. Тема која је обрађена у раду изузетно је интересантна, а о спонтаним играма је кандидаткиња говорила као о стварној потреби која се протеже током читавог детињства. О игри је писала из историјског контекста као и о облицима, врстама и начину дечјих игара. Термин стваралачка игра је посебно обрађен а доминантна активност у периоду детињства јесу спонтани облици игре. У овом делу свог рада истакла је значај и улогу игре у обичној свакодневној пракси, а поједини догађаји који се сматрају посебно важним у животу сваког појединца. Култ игре је присутан у готово свим народима, религијама и обичајима а светковине које су у вези са игровним

активностима. Елементи и структура дечје игре се тумачи као слободан чин и сваки облик игре се одвија према одређеној стурктури која има своја правила у окиру основне, специфичне или опште игре док се тип одвијања игре може тумачити као линеарни, разгранати са утврђеним редоследом и разгранати без утврђеног или фиксног редоледа. У игри је присутна симболичка компонента у којој је могуће открити везу са ритуалним значењем, свесне и несвесне намере у којима је скривена веза знака и означеног. Према мишљењу кандидаткиње игра има своје значење као облик директног игровног позива путем дељења улога, смисао, структура игре ток и крај игре који може да буде са познатим или непознатим исходом. Обрадила је тему некадашњих и данашњих игара у којима се рефлектује понашање одраслих, природне појаве, обрасци и друге појаве када дете налази своје место у кругу вршњака и у неком ширем контексту. Према њеном тумачењу спонтане игре су присутне одувек, и корени ових игара се налазе у ритуалима и магији што је типично за удаљене културе што наводи на закључак да се у овим активностима налази заједнички чинилац. У овом раду је приказала слике француског сликара Жана Симона Шардена у којима је сликар представио обичне, жанр сцене и облике игре из свакодневног живота људи.

Поред игре студенткиња је објаснила појам играчке које имају важну улогу у животу сваког појединца. Навела је да се играчке могу разврстати на играчке за развијање спретности, на играчке и средства за игру улога, констурктивне играчке и играчке у друштвеним играма. Поред ових играчака навела је пригодне играчке које деца могу да направе од разноврсних природних и вештачких материјала. У току развоја играчке су значајно средство дечјег слободног и непосредног израза, од раног преко предшколског до школског периода.

Кандидаткиња је у поглављу „Спонтани ликовни израз детета“ навела ступњеве дечјег ликовног израза где је приказала осмишљене ликовне активности у раду са децом. Фаза шкрабања и шарања има елементе спонтане дечје игре о чему је писала у овом делу што је добра основа за дечји ликовни развој. Резултат таквог дечјег односа према сопственом стварању има своје исходиште у спонтаним активностима а дечји ликовни израз је показатељ отвореног става према креацији.

Предмет и циљ истраживања:

Предмет истраживања у овом завршном специјалистичком рада јесте значај који има спонтана игра и колики је значај на усмерене ликовне активности. Студенткиња је поставила питање на који начин васпитачи предшколског васпитања из ПУ „Наше дете“, могу да утичу на ток спонтане дечје игре.

Циљ истраживачког рада је да се утврде ставови васпитача из ПУ „Наше дете“, у Шапцу, о примени спонтаних дечијих игара у осмишљавању ликовних активности.

Задаци истраживања

Након утврђивања циља истраживања, дефинисала је следеће задатке:

-Утврдити да ли васпитачи примењују спонтане дечије игре у осмишљавању ликовних активности.

-Утврдити које дечије игре васпитачи примењују у осмишљавању ликовних активности.

-Утврдити које ликовне активности васпитачи најчешће организују уз примену елементата дечје игре.

-Утврдити којим методичким поступцима васпитачи спонтане дечје игре преобликују у ликовне активности.

Хипотезе истраживања

Претпоставља се да васпитачи предшколског васпитања из ПУ „Наше дете“, у Шапцу недовољно примењују спонтане дечије игре у осмишљавању ликовних активности.

Након изнете основне хипотезе, дефинисане су посебне хипотезе:

Претпоставља се да су начини којима се васпитачи најчешће служе при усмеравању спонтаних дечјих игара ка осмишљеним ликовним активностима: разговор, употреба дидактичког материјала и драматизација.

Претпоставља се да је најделотворнији начин усмеравања спонтане дечје игре ка реализацији осмишљених ликовних активности путем разговора.

Претпоставља се да је најделотворнији начин усмеравања спонтане дечје игре ка реализацији осмишљених ликовних активности путем дидактичког материјала.

Претпоставља се најделотворнији начин усмеравања спонтане дечје игре ка реализацији осмишљених ликовних активности путем драматизације.

Популација и узорак истраживања

Популацију у овом истраживању чине васпитачи и деца предшколског узраста ПУ „Наше дете“, у Шапцу, из вртића „Слобода“. Петнаест васпитача женског пола је интервјуисано уз помоћ неформалног интервјуа како би сазнали потребне податке за даљи наставак истраживања .

Методe, технике и инструменти истраживања

Метода коришћена током овог истраживања јесте анкета, јер она на основу употребе одговарајућих поступака и правилно одабраних инструмената даје одговор на постављени проблем истраживања и детаљније га појашњава.

Организација и ток истраживања

Истраживање је обављено у вртићу „Слобода“, у Шапцу. У истраживању учествовало је 15 васпитача женског пола .

Целокупно истраживање трајало је месец дана, тачније четири недеље (20 радних дана), од 09. октобра до 09. новембра 2017. године, у радним собама поменутог вртића, у Шапцу. Само прикупљање података путем посматрања организовано је једном недељно у трајању од по 40 минута. Циљна група била су деца припремног предшколског узраста из поменутог објекта и њихови васпитачи.

Резултати истраживања:

Анализа података је обрађена дескриптивном статистиком а резултати су представљени квантитативно. Осим процентуалне обраде, односно процентуално изражених података приказана је и квалитативна анализа која подразумева одређени вид дискусије.

Након осмишљеног истраживања, кандидаткиња је закључила да су деци омиљене спонтане игре а како је креативност једна од најважнијих особности људске врсте и везује за ликовну, музичку, примењену, драмску, плесну. Како је креативност иманентна деци сматра се да је могуће развијати путем игре и игровних садржаја што је блиско дечјем начину мишљења.

Закључак:

Разматрајући целокупну материју завршног специјалистичког рада, очигледно је да својим садржајем и начином рада овај рад задовољава све критеријуме који су постављени током припреме и израде. Имајући све напред наведено у виду, Комисија сматра да је кандидаткиња успешно реализовала постављене задатке и циљеве, дајући значајан допринос утврђивању веза између ликовног васпитања и културолошког значења које се односи на овај сегмент дечјег развоја.

Оцена начина приказа и тумачења резултата истраживања:

Резултати истраживања изложени су систематски, од поставке проблема до теоријског образложења и приказа практичних резултата. Методологија и начин рада у потпуности су прилагођени карактеру обрађиваног проблема.

Предлог:

На основу укупне оцене рада Комисија предлаже Наставном већу Високе школе струковних студија за васпитаче у Шапцу, да заврши –специјалистички рад под насловом „Од спонтаних дечјих игара до осмишљених ликовних активности“, кандидата Невене Лазаревић прихвати и да се закаже јавна одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

Мр Петар Гајић,

Професор струковних студија, ментор

Др Славица Јовановић,

Професор струковних студија, председник

Др Љиљана Станков,

Професор струковних студија, члан
